

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1α

1α

2β

3β

A1β

Ο δόν, παραφράγματα

B1

Ο βασικός εκφραστικός τρόπος που θα ακολουθεί ο Σωκράτης στην ανάπτυξη του θέματος του είναι η αλληγορία.(απέικασον). Η αλληγορία είναι ένας εκφραστικός τρόπος με τον οποίο ο συγγραφέας άλλα λέει και άλλα εννοεί.Πρόκειται λοιπόν για μια συνεχή μεταφορά ή παρομοίωση.Μια αλληγορία συνεπάγεται πως όσα λέγονται έχουν και ένα άλλο επίπεδο σημασιών ,πως οι λέξεις ,οι έννοιες και οι περιγραφές έχουν πέρα από την κυριολεκτική τους και μια συμβολική σημασία.Η αλληγορία διακρίνεται για τον μεταφορικό και εικονοπλαστικό της λόγο,τη συμβολική γλώσσα και τον διδακτικό χαρακτήρα,στοιχεία που κεντρίζουν το ενδιαφέρον του αναγνώστη ,προσδίδουν ζωντάνια και παραστατικότητα. Ο Πλάτων τη χρησιμοποιεί για να συμπληρώσει μια αυστηρή φιλοσοφική απόδειξη ,ώστε να κάνει κατανοητές έννοιες που είναι δύσκολο να εξηγηθούν με τη λογική ανάλυση. Μπορεί λοιπόν να λειτουργήσει ως αναγκαίο συμπλήρωμα της διαλεκτικής μεθόδου.Ο Σωκράτης καλεί τον Γλαύκωνα να φανταστεί (ιδέ) την εικόνα μιας υπόγειας κατοικίας που έχει τη μορφή σπηλιάς.Η είσοδος της απέχει πολύ από το βάθος και είναι ανηφορική ,με αποτέλεσμα το φως του ήλιου να μην μπορεί να εισδύσει στο εσωτερικό της.(σχόλιο φιλοσοφικός λόγος σελ 105). Στη συνέχεια ο Σωκράτης παρουσιάζει τους ανθρώπους που ζουν σε αυτό (εν ταυτη...περιάγειν). Εκεί λοιπόν βρίσκονται κάποιοι άνθρωποι έγκλειστοι από την παιδική τους ηλικία ,οι οποίοι έχουν δεμένα και τα πόδια και τον αυχένα τους.Τα δεσμά αυτά(εν δεσμοίς) δεν τους επιτρέπουν να στέφουν γύρω το κεφάλι τους. Έτσι είναι αναγκασμένοι να μένουν ακίνητοι και να κοιτάνε διαρκώς τον τοίχο του σπηλαίου που βρίσκεται απέναντι τους.Συμπερασματικά,οι δεσμώτες παραλληλίζονται με τους απαίδευτους ανθρώπους οι οποίοι βρίσκονται σε πλάνη και στο σκοτάδι της αμάθειας και θεωρούν ότι οι σκιές είναι τα πραγματικά όντα .Βλέπουν τις σκιές των πραγμάτων ,εμπιστεύονται ό τι αισθάνονται και το θεωρούν αληθινό.Επίσης,συμβολίζουν τους απαίδευτους ανθρώπους της πολιτικής κοινωνίας της εποχής του Σωκράτη αλλά και κάθε εποχής διαχρονικά. Τέλος ,η

σπηλιά είναι η αισθητή πραγματικότητα ,η πολιτική κοινωνία στην οποία δεν κυβερνούν οι πεπαιδευμένοι,οι φιλόσοφοι.

(Σχόλιο <<αληθές>>, <<παιδείας ,απαιδευσίας >> Φ.Υ.)

B2

Ομοιότητα : Οι άνθρωποι πιστεύουν ό τι τους παρουσιάζεται ως αληθινό (κι εσύ θα έπρεπε να το πιστέψεις). Κείμενο αναφοράς (ου ταυτα..ορων)

Διαφορά: Παράλληλο: Τα δεδομένα της αίσθησης δίνουν την πραγματική εικόνα του κόσμου. Ο κόσμος γίνεται αντιληπτός μεσω των αισθήσεων.(Ο υλικός κόσμος ...της γης)

Κείμενο αναφοράς : (Ομοίους ημιν...προσπιπτούσας) Οι αισθήσεις παραπλανούν,δεν προσφέρουν την αληθινή γνώση. Ο αληθινός κόσμος βρίσκεται έξω από τον κόσμο των αισθήσεων,στον κόσμο των Ιδεών.

B4

1.ΛΑΘΟΣ

2.ΛΑΘΟΣ

3.ΣΩΣΤΟ

4.ΣΩΣΤΟ

5.ΛΑΘΟΣ

B3

1 οισοφάγο

2 φόρος

3 φορέματα

4 φέρσιμο

5 φερέφωνο

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Γ1. Παρατηρούσε προσεκτικά συχνά γύρω της, και εξέταζε αν κανείς άλλος την έβλεπε/κοιτούσε· πολλές φορές κοίταζε/παρατηρούσε ακόμα και τη σκιά της. Όταν έφτασαν πλησιέστερα στον Ηρακλή, εκείνη που πριν/πρώτα αναφέρθηκε προχωρούσε με το ίδιο βήμα/τον ίδιο ρυθμό, ενώ η άλλη, επειδή ήθελε να φτάσει πρώτη, έτρεξε προς τον Ηρακλή και είπε: «Ηρακλή, σε βλέπω να μην ξέρεις ποιο δρόμο να διαλέξεις στη ζωή σου. Εάν λοιπόν κάνεις εμένα φίλη σου, θα σε οδηγήσω στον πιο ευχάριστο και εύκολο δρόμο και δε θα υπάρχει απόλαυση που να μην έχεις γευτεί, ενώ δε θα δοκιμάσεις στη διάρκεια της ζωής σου καμία δυσκολία.

Γ2. Στο πλαίσιο της συνάντησης του Ηρακλή με την Αρετή και την Κακία, περιγράφονται τα χαρακτηριστικά των δύο προσωποποιημένων εννοιών. Ειδικότερα, όπως ισχυρίζεται ο Πρόδικος, φάνηκε ότι τον πλησίασαν δύο επιβλητικές γυναίκες («Φησί Πρόδικος...μεγάλας») η μία εκ των δύο (η Αρετή) είχε κόσμια εμφάνιση και ευγενή φύση, ήταν κοσμημένη στο σώμα με καθαρότητα, με ταπεινότητα στο βλέμμα, σωφροσύνη στο παρουσιαστικό της και λευκή ενδυμασία («Την μεν έτέραν... λευκή»). Η άλλη (η Κακία) είχε χυμώδη σωματότυπο και απαλό δέρμα, ήταν καλλωπισμένη στο χρώμα με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι πιο λευκή και ερυθρόδερμη απ'ότι πράγματι φαίνεται και η κορμοστασιά της ήταν πιο στητή/ψηλή απ'ότι είναι εκ φύσεως («την δε έτέραν... τῆς φύσεως εἶναι»). Επίσης είχε τα μάτια της στραμμένα ψηλά κοιτώντας επίμονα και η ενδυμασία της ήταν τέτοια ώστε να περνά το φως και να φαίνεται η ομορφιά της («τα δε ὄμματα... διαλάμποι»).

Γ3α. γυναῖκας-τῆς γυναικός

φύσει-τῆς φύσεως

σώμα- τοῦ σώματος

καθαρότητι-τῆς καθαρότητος

Γ3 β. φάνηθι, μειζόνων, ὄψομένη, ἐπεσκόπει, ἀγάγωμεν, οὐδεμιᾶ

Γ4 α. ιδεῖν: απαρέμφατο της αναφοράς στο «εὐπρεπῆ»

τῆς φύσεως: ετερόπτωτος ονοματικός προσδιορισμός, γενική συγκριτική στο «ὀρθοτέραν»

τῷ Ἡρακλεῖ : αντικείμενο στο « προσδραμεῖν»

ἀποροῦντα: κατηγορηματική μετοχή, συνημμένη στο «σε»,

κατηγορηματικός προσδιορισμός στον ίδιο ὄρο

φίλην: κατηγορούμενο στο «ἐμέ»μέσω της μετοχής

«ποιησάμενος»

τῶν χαλεπῶν : ετερόπτωτος ονοματικός προσδιορισμός, γενική

αντικειμενική στο «ἄπειρος»

Γ4 β. « εἰ τις ἄλλος αὐτήν θεᾶται » : δευτερεύουσα ονοματική πλάγια ερωτηματική πρόταση, ολικής αγνοίας, μονομελῆς. Εισάγεται με τον πλάγιο ερωτηματικό σύνδεσμο «εἰ», εκφέρεται με οριστική («θεᾶται») γιατί δηλώνει το πραγματικό-βέβαιο γεγονός, συντακτικά λειτουργεῖ ως αντικείμενο στο απαρέμφατο « ἐπισκοπεῖν».